

Становище

от

проф. д-р Тенчо Колев, СУ „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, член на научното жури, определен със Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ за научните трудове и научните приноси на гл. ас. д-р Маргарита Чешмеджиева за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ по Административно право и административен процес в професионално направление 3.6. Право в ЮЗУ „Неофит рилски“, обявен в ДВ, бр. 100 от 15.12.2017 г.

1. Предмет на рецензиране е публикуваният монографичен труд: Правен режим на предложенията, сигналите и жалбите, изд. „Пропелер“, София 2013 г., ISBN 978-954-362-177-5.

Кандидатката е приложила списък от публикации, както и документи и материали, удостоверяващи нейния значителен интерес към Административното право и административния процес.

2. Кратки биографични данни

Маргарита Чешмеджиева е доктор по Административно право и административен процес. Тя е главен асистент в катедра „Публичноправни науки“ в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Неофит Рилски“, преподавател е по дисциплината Административно право и административен процес, Общинско право и Правен режим на държавната служба.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Представеният от кандидатката Маргарита Чешмеджиева хабилитационен труд „Правен режим на предложенията, сигналите и жалбите“ отговаря напълно на изискванията за актуалност и целесъобразност на поставените цели и задачи. Той е посветен на един сравнително слабо разработен теоретичен анализ на правния институт на предложенията и сигналите, както и на правото на жалба. По своя обем и съдържание представеният труд попълва известни празноти в анализа на отделни проблеми на това производство. Със своя труд кандидатката привлича особено научно внимание и интерес в представителите не само на публично-правните науки, но и на учените в областта на Общата теория на правото и Общата теория на държавата.

4. Познаване на проблемите

Задълбоченият интерес на кандидатката към разработената тема проличава и от многобройните трудове, приложени към настоящият конкурс, в които тя последователно разработва в продължение на близо десетилетие. Отличното ѝ познаване на материята, свързана с правния режим на предложенията, сигналите и жалбите, се доказва от обширния научен апарат, използван в монографията ѝ.

В труда ѝ М. Чешмеджиева не само представя основните виждания по темите, но и умело полемизира с авторите на използваната литература.

5. Методика на изследване

Методиката на изследването е подчинена на целите му и свързаните с тях задачи.

Целта е: да се направи правно-теоретичен анализ на нормативната уредба на производството по разглеждане на предложения, сигнали и жалби, както и на правомощията на компетентните държавни органи, съгласно реда, съдържащ се в Административнопроцесуалния кодекс.

Ако обектът на изследването са съответните процесуални производства, то неговият предмет е изучаването и анализът на нормите, чрез които се извършва регулиране дейността на тези субекти, които осъществяват тези производства.

Така методиката е представена изчерпателно и точно. Тя включва диалектическият метод на познание и такива частно-научни методи като историческия, сравнителноправния и системноструктурния.

6. Характеристика и оценка на труда

Авторът е използвала една типична схема за структуриране на хабилитационния ѝ труд: увод, три глави и заключение.

Заслужава адмирация графичното оформление на труда, постигнато от самата авторка, съвместно с издателя на книгата.

Рецензията се предхожда от кратък Увод, в който е споделена личната аргументация за написването му, определяне обекта и предмета, методиката, методите, целите и задачите на изследването.

Глава първа съдържа общата характеристика на института на предложенията, сигналите и жалбите.

От особен интерес за мен като теоретик на правото е извеждане същността (социална и правна) на института, която се свежда до това да способства за утвърждаване на правова, социална и демократична държава.

Новост е изложението в Глава втора относно субективното право на жалба и защита по административен и съдебен ред.

Най-съществено значение, според мен, има Глава трета, която е и най-подробната.

Впечатлен съм от изложението, свързано с основните принципи, на които е подчинена дейността по предложенията и сигналите, и особено от задълбочения ѝ анализ с преобладаващ, общотeorетичен акцент на правните отношения, като специфична форма на работата с предложенията и сигналите.

Заключението представлява не само, макар и кратко обобщение на постигнатите резултати в изложението, но и е основа за нови и перспективни изследвания в тази област. Кандидатката осъзнава, че направените от нея предложения, обобщения и изводи не са безспорни, а напротив – дискусийни, нещо, което прави трудът предпоставка за нови дискусии по проблемите на нормативната уредба на анализирания институт.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Всеки специалист по теория на правото и по публично право би могъл да открие непознати за него аспекти на правния режим на предложенията, сигналите и жалбите.

Считам за принос е направеният от авторката сравнително-правен анализ на института в Европа, Северна Америка, Азия, Южна Америка и Африка.

В Глава трета трудно мога да изброя приносите, но все пак считам, че са най-важни разкриване на специфичните особености на производството по предложенията и сигналите.

Тук ще си позволя и да отбележа едно нейно постижение, което макар и не изрично, то имплицитно мога да изведа и посоча. Става дума за приложимостта на института на предложенията, сигналите и жалбите като средство за разрешаване на едно фундаментално противоречие в съвременната демократична и правова държава – това между управляващи и управлявани.

Като обобщение може да се каже, че трудът е особено актуален и значим в света на демокрацията и е напълно достатъчен за заемане на академичната длъжност „доцент“.

8. Преценка на публикациите на гл. ас. д-р Маргарита Чешмеджиева за участие в конкурса за „Доцент“ по Административно право и административен процес.

Прави впечатление значителният брой на публикациите, в това число статии (11), доклади, публикувани в сборници (7), учебници/учебни пособия (6), както и рецензии в списания, книги, монографии, дисертации и др.

Заслужава да се отбележи и членството ѝ в редакционната колегия на списание „Право, политика, администрация“, както и членството ѝ в две редколегии в чужбина.

Тя е член на Съюза на учените в България, в Съюза на юристите в България, както и в три международни научни организации и асоциации.

Достойна за уважение е и участието на Маргарита Чешмеджиева в редица проекти по Наредба №9, включително и в национални научни и образователни проекти.

Въз основа на всичко казано по-горе предлагам на Уважаемото Научно жури да подкрепи присъждането на гл. ас. д-р Маргарита Чешмеджиева академичната длъжност „доцент“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“ в професионално направление 3.6. Право.

София, 19.03.2018 г.

проф. д-р Тенчо Колев